

กระทู้ถามที่ ๖๕๓ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๘ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง การเลือกสรรผู้บริหารสถานศึกษาจากครูผู้สอน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

จากการที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังครูสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องมาจากครูผู้สอนที่มีความชำนาญและมีประสบการณ์สูง โดยจะต้องผ่านการสรรหาจากครูภายในโรงเรียนและมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ - ๕ ปี ซึ่งมีการวิตกกังวลว่าจะไม่สามารถกระทำได้เพราะอาจก่อให้เกิดปัญหาภายในโรงเรียนตามมา ซึ่งในความเป็นจริงนั้นประชาคมวิชาการของมหาวิทยาลัย และสถาบันราชภัฏต่างๆ ได้ใช้วิธีการเลือกสรรผู้บริหารจากผู้ที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานศึกษา (สถาบัน) ทั้งหมดซึ่งแตกต่างจากกระทรวงศึกษาธิการที่ยังคงใช้วิธีการเลือกสรรเดิมโดยการสอบและการกำหนดตำแหน่งตายตัว ซึ่งมีทั้งข้อดีและข้อเสีย และที่สำคัญคือไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงศึกษาธิการใช้วิธีการอย่างไรในการเลือกสรรผู้บริหารของสถานศึกษา ขอทราบรายละเอียด

๒. มีการศึกษาเปรียบเทียบถึงข้อดี ข้อเสียของวิธีใช้การสอบ และการใช้วิธีการในการเลือกสรรผู้บริหารสถานศึกษาหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. มีการทำประชาพิจารณ์สำรวจความคิดเห็นของบุคลากรสังกัดหน่วยงานทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการกำหนดวิธีการให้ได้มาซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติหรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เปรมศักดิ์ เพียยุระ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น

พรรคความหวังใหม่

คำตอบกระทู้ถามที่ ๖๕๓ ร.

ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น
เรื่อง การเลือกสรรผู้บริหารสถานศึกษาจากครูผู้สอน

ข้าพเจ้า นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำถามที่ ๑ กระทรวงศึกษาธิการใช้วิธีการอย่างไรในการเลือกสรรผู้บริหารของสถานศึกษา
ขอทราบรายละเอียด

คำตอบที่ ๑ กระทรวงศึกษาธิการ โดยคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) ในฐานะองค์การกลาง
ในการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครู และมีอำนาจหน้าที่ในเรื่องนี้ตามความในมาตรา ๔๗
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “การเลื่อนข้าราชการครูขึ้นแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับสูงขึ้น ให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันหรือผู้สอบคัดเลือก
เพื่อดำรงตำแหน่งนั้นได้ หรือจากผู้ได้รับคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้น” คณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.)
จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกไว้ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศธ ๑๓๐๔ (สนร.)/ว ๒
ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๑ มีสาระสำคัญสรุปได้ว่า ในการคัดเลือกข้าราชการครูให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ ขวัญกำลังใจและความก้าวหน้า
ของข้าราชการครูในการปฏิบัติราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้คำนึงถึงความเป็นธรรมเป็นหลักสำคัญ
ในการคัดเลือกนี้จะใช้วิธีการทดสอบความรู้ความสามารถในทางวิชาการ รวมทั้งประเมินความเหมาะสม
กับตำแหน่งและการประเมินผลการปฏิบัติงานในอดีตที่ผ่านมาด้วย ทั้งนี้โดย ก.ค. ได้มอบอำนาจให้
อ.ก.ค. กรม และ อ.ก.ค. จังหวัดแล้วแต่กรณีเป็นผู้ดำเนินการคัดเลือก ซึ่งกรมต่างๆ ที่มีผู้สมัคร
เข้ารับการคัดเลือกมากได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา
และกรมการศึกษานอกโรงเรียน ก็ได้ดำเนินการโดยวิธีนี้

อย่างไรก็ตาม ก.ค. ก็ได้มีการผ่อนผันให้แต่ละกรมที่มีสถานศึกษาน้อย มีผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือก
น้อยกว่ากรมอื่น เช่น กรมอาชีวศึกษา กรมพลศึกษา และกรมศิลปากร ให้คัดเลือกโดยวิธีการประเมิน
ความเหมาะสม โดยไม่ต้องมีการสอบข้อเขียน ซึ่งแต่ละกรมก็ได้ดำเนินการโดยให้ความเป็นธรรมแก่
ผู้เข้ารับการคัดเลือกโดยไม่เกิดปัญหาแต่อย่างใด

คำถามที่ ๒ มีการศึกษาเปรียบเทียบถึงข้อดี ข้อเสียของวิธีการสอบ และการใช้วิธีการ
ในการเลือกสรรผู้บริหารสถานศึกษาหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบที่ ๒ เนื่องจากการดำเนินการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ข้าราชการครูดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ตามนัยดังกล่าวนี้ได้ดำเนินการควบคู่กันมาทั้ง ๒ วิธี ตั้งแต่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ หลังจากนั้นได้มีการประชุมปรึกษาหารือกันระหว่างกรมผู้ใช้และ ก.ค. มาโดยตลอด ส่วนกรมใดจะเลือกใช้วิธีใดย่อมขึ้นอยู่กับเหตุผลความจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำนวนผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นสำคัญ กล่าวคือถ้ามีผู้สมัครมากกรมจะเลือกใช้วิธีการสอบข้อเขียนและประเมินความเหมาะสมเป็นหลักแต่ถ้ามีผู้สมัครน้อย กรมจะเลือกใช้วิธีการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่งเป็นหลักซึ่งที่ผ่านมาไม่มีปัญหาในทางปฏิบัติแต่ประการใด

คำถามที่ ๓ มีการทำประชาพิจารณ์สำรวจความคิดเห็นของบุคลากรสังกัดหน่วยงานทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการกำหนดวิธีการให้ได้มาซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติหรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

คำตอบที่ ๓ ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้บริหารสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงาน ก.ค. ได้จัดประชุมผู้แทนกรมต่างๆ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๑ เพื่อรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะ ซึ่งในขณะนั้นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติยังไม่ได้ประกาศใช้ ปัจจุบันได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้ว กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงาน ก.ค. จึงได้กำหนดให้มีการวิจัยติดตามประเมินผลหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้บริหารสถานศึกษาในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ รวมทั้งได้กำหนดให้มีการจัดทำประชาพิจารณ์เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้บริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติด้วย